A

Raman a/l Shunmugham lwn Pendakwa Raya

B

MAHKAMAH RAYUAN (PUTRAJAYA) — PERMOHONAN JENAYAH NO B-05–307–06 TAHUN 2018
MOHTARUDIN BAKI, VERNON ONG DAN KAMARDIN HASHIM HHMR
17 JULAI 2019

C

Prosedur Jenayah — Jaminan — Dilepaskan atas jaminan — Pemohon memohon agar dilepaskan dengan jaminan di bawah ss 388 dan 389 Kanun Tatacara Jenayah ('KTJ') dan s 13 Akta Kesalahan Keselamatan (Langkah-Langkah Khas) 2012 ('SOSMA') — Sama ada s 13 SOSMA adalah satu halangan yang total terhadap jaminan bagi kesalahan keselamatan — Sama

D

ada pemohon boleh mendapat pengecualian di bawah s 13(2)(c) SOSMA — Sama ada terdapat risiko pemohon melarikan diri — Sama ada terdapat kemungkinan pemohon akan mengganggu saksi-saksi — Sama ada Mahkamah Rayuan mempunyai budi bicara untuk membenarkan permohonan

E

Pemohon telah dipertuduh dengan satu pertuduhan kerana menjadi ahli kumpulan jenayah terancang Geng 360 Devan, di bawah s 130V(1) Kanun Keseksaan. Pemohon telah memfailkan notis usul bagi memohon agar dia dilepaskan dengan jaminan di bawah ss 388 dan 389 Kanun Tatacara Jenayah ('KTJ') dan s 13 Akta Kesalahan Keselamatan (Langkah-Langkah Khas) 2012

F

('SOSMA'). Alasan utama permohonan adalah di atas faktor kesihatan di mana pemohon mempunyai sakit kencing manis dan darah tinggi. Mahkamah Tinggi telah menolak permohonan pemohon, oleh itu, rayuan semasa telah difailkan oleh pemohon.

G

Diputuskan, membenarkan permohonan:

(1) Berdasarkan peruntukan s 388(1) KTJ dan proviso di bawahnya, mahkamah masih mempunyai budi bicara untuk membenarkan seseorang tertuduh dibebaskan dengan jamin sekiranya tertuduh

H

tersebut seorang kanak-kanak berusia di bawah dari 16 tahun atau dia seorang wanita ataupun dia seorang yang mengalami penyakit atau kurang upaya kecuali sekiranya mahkamah mempunyai alasan bahawa tertuduh boleh disabitkan dengan kesalahan yang boleh membawa hukuman mati atau penjara seumur hidup (lihat perenggan 11).

I

(2) Permohonan pemohon dibuat selaras dengan bidang kuasa Mahkamah Rayuan menurut k 72(4) Kaedah-Kaedah Mahkamah Rayuan 1994. Berdasarkan kepada k 72(4), mahkamah ini mempunyai bidang kuasa untuk mendengar dan memutuskan permohonan untuk jaminan yang ditolak oleh mahkamah bawahan. Kuasa mahkamah ini termasuklah

untuk mengubah apa-apa keputusan mahkamah bawahan mengenai permohonan untuk jaminan (lihat perenggan 12–13).

(3) Peruntukan di bawah s 13 SOSMA cukup jelas melalui sub-s (2) bahawa peruntukan itu bukanlah satu halangan secara total terhadap jaminan (*unbailable*). Oleh itu, jaminan masih boleh diberikan kepada tertuduh yang dipertuduhkan dengan kesalahan keselamatan sekiranya syarat-syarat yang diperuntukkan di bawah sub-s (2) dipenuhi (lihat perenggan 22).

(4) Mahkamah menerima keterangan laporan perubatan yang menunjukkan pemohon menghidap penyakit kencing manis yang kronik. Selain itu, berdasarkan pemerhatian mahkamah sendiri, tiada keraguan bahawa pemohon adalah seorang yang sakit dan cacat. Kekhilafan fakta oleh hakim bicara berlaku apabila gagal menimbangkan bahawa pemohon seorang yang sakit dan cacat. Oleh itu pemohon adalah seorang yang terjumlah kepada orang-orang yang mendapat pengecualian di bawah s 13(2)(c) SOSMA (lihat perenggan 28 & 30).

(5) Dalam kes semasa, tiada keterangan yang dapat menunjukkan bahawa pemohon akan berisiko untuk melarikan diri dan tiada juga keterangan menunjukkan terdapat kemungkinan pemohon akan mengganggu saksi-saksi sekiranya pemohon dibebaskan atas jamin. Atas alasan-alasan di atas, mahkamah telah membenarkan permohonan pemohon untuk diberikan jaminan sementara menunggu perbicaraan atas syarat-syarat berikut: (a) jumlah RM25,000 dengan dua orang penjamin tempatan; (b) semua dokumen perjalanan diserahkan ke mahkamah untuk simpanan; (c) melapor diri ke balai polis berhampiran dengan tempat kediaman sekurang-kurang sekali dalam satu bulan; dan (d) peranti pengesanan elektronik di bawah s 388A KTJ dipasang di kaki pemohon (lihat perenggan 33–34).

[English summary

The applicant was charged with one count of being a member of the organized crime group Geng 360 Devan, under s 130V(1) of the Penal Code. The applicant had filed a notice of motion requesting that he be released on bail under ss 388 and 389 of the Criminal Procedure Code ('the CPC') and s 13 of the Security Offences (Special Measures) Act 2012 ('the SOSMA'). The main reason for the application was the health factor in which the applicant had diabetes and hypertension. The High Court dismissed the applicant's application, as such, the present appeal was filed by the applicant.

Held, allowing the application:

(1) Under the provisions of s 388(1) of the CPC and its proviso, the court will still have the discretion to allow the accused to be released on bail if the accused is a child under the age of 16 or she is a woman or a person

with an illness or disability unless the court has reason to believe that the accused may be convicted of an offense which could lead to death penalty or life imprisonment (see para 11).

(2) The applicant's application was made in accordance with the jurisdiction of the Court of Appeal pursuant to r 72(4) of the Rules of the Court of Appeal 1994. Pursuant to r 72(4), this court had the jurisdiction to hear and decide the application for bail that was rejected by the subordinate court. This court's power included the power to alter any lower court decision on an application for bail (see paras 12–13).

(3) The provisions under s 13 of the SOSMA via sub-s (2) clearly showed that the provision was not a total barrier to bail (unbailable). Therefore, bail could still be granted to the accused charged with a security offense if the conditions provided under sub-s (2) were met (see para 22).

(4) The court accepted the evidence of medical reports showing that the applicant had chronic diabetes. In addition, based on the court's own observations, there was no doubt that the applicant was a sick and disabled person. The mistaken fact of the verdict of the learned judge occurred when it failed to consider that the applicant was ill and disabled. The applicant was therefore a person who was entitled to an exemption under s 13(2)(c) of the SOSMA (see paras 28 & 30).

(5) In the present case, there was no evidence that the applicant was at risk of flight and there was no evidence that the applicant would likely to interfere with the witnesses if the applicant was released on bail. For the above reasons, the court had granted the applicant's application for bail pending trial on the following terms: (a) a sum of RM25,000 with two local guarantors; (b) all travel documents were submitted to the court for safekeeping; (c) report to the police station near the residence at least once a month; and (d) an electronic tracking device under s 388A of the CPC was installed at the applicant's foot (see paras 33–34).]

Kes-kes yang dirujuk

Che Su binti Daud v PP [1978] 2 MLJ 162 (dirujuk)
Dato' Seri Anwar bin Ibrahim v PP [1999] 1 MLJ 321, MR (dirujuk)
Kashiram & Ors v State of Madya Pradesh AIR 1960 MP 312, MT (dirujuk)
King Emperor v Nga San Htwa And Others (1927) ILR 5 Ran 276, MT (dirujuk)
KS Menon, Re [1946] 1 MLJ 49 (dirujuk)
Leow Nyok Chin v PP [1999] 1 MLJ 437, MT (dirujuk)
Pendakwa Raya lwn Lee Ngan Chea [2015] MLJU 2371; [2015] 6 CLJ 117, MT (dirujuk)
PP v Dato' Balwant Singh (No 1) [2002] 4 MLJ 427; [2002] 4 CLJ 155, MT (dirujuk)
PP v Latchemy [1967] 2 MLJ 79 (dirujuk)

PP v Wee Swee Siang [1948] 1 MLJ 114 (dirujuk)
Regina v Ooi Ah Kow [1952] 1 MLJ 95 (dirujuk)
Soo Shiok Liong v Pendakwa Raya [1993] 2 MLJ 381, MT (dirujuk)
State of Rajasthan, Jaipur vs Balchand @ Baliay 1977 AIR 2447, MA (dirujuk)

Undang-undang yang dirujuk

Akta Anti-Pemerdagangan Orang dan Anti-Penyeludupan Migran 2007 ss 26A, 26B, 26C, 26D, 26E, 26F, 26G, 26H, 26I, 26J, 26K, Jadual Pertama
Akta Kesalahan Keselamatan (Langkah-Langkah Khas) 2012 s 13, 13(2), (2)(c)
Kaedah-Kaedah Mahkamah Rayuan 1994 k 72(4)
Kanun Keseksaan ss 130C, 130D, 130E, 130F, 130FA, 130FB, 130G, 130H, 130I, 130J, 130JA, 130JB, 130JC, 130JD, 130K, 130KA, 130L, 130M, 130N, 130O, 130P, 130Q, 130QA, 130R, 130S, 130T, 130V, 130V(1), 130W, 130X, 130Y, 130Z, 130ZA, 130ZB, 302, Bab VIA
Kanun Tatacara Jenayah ss 388, 388(1), 388A, 389

Rayuan daripada: Perbicaraan Jenayah No BA-4–109–04 Tahun 2018 (Mahkamah Tinggi, Shah Alam)

Zamani bin Ibrahim (Zamani Ibrahim) bagi pihak pemohon.
Hamdan bin Hamzah (Timbalan Pendakwa Raya, Jabatan Peguam Negara) bagi pihak responden.

Kamardin Hashim HMR (menyampaikan penghakiman mahkamah):

[1] Melalui notis usul di kandungan 4 bertarikh 22 Jun 2016, pemohon, Raman a/l Shunmugham membuat permohonan untuk mendapatkan perintah-perintah yang berikut:

(a) beliau dilepaskan dengan jaminan di bawah ss 388 dan 389 Kanun Acara Jenayah ('KAJ') dan s 13 Akta Kesalahan Keselamatan (Langkah-Langkah Khas) 2012 ('SOSMA'); dan

(b) lain-lain perintah atau arahan yang dianggap patut dan wajar.

[2] Alasan-alasan bagi permohonan itu dinyatakan dalam afidavit sokongan yang telah diikrarkan oleh isteri pemohon, SL Komalatebi a/p Lecmanan bertarikh 4 Jun 2018 (kandungan 3) yang difailkan bersama dengan notis usul tersebut. Alasan utama permohonan pemohon untuk mendapatkan perintah yang dipohon berdasarkan faktor kesihatan. Pemohon menghidap penyakit kencing manis yang teruk di samping menghadapi masalah penyakit darah tinggi dan beberapa masalah kesihatan yang lain. Sebelum ditangkap oleh pihak polis, pemohon sedang menerima rawatan dari Hospital Tung Shin,

Jalan Pudu, Kuala Lumpur. Akibat dari penyakit kencing manis, ibu jari kaki kiri pemohon telah dipotong.

[3] Deponen seterusnya menyatakan bahawa pemohon telah ditangkap oleh pihak polis pada 3 Mei 2017 jam lebih kurang 5 pagi oleh satu pasukan polis ketika sedang berada di rumah kediamannya di alamat No 19, Jalan 25/10, Taman Koperasi Polis, Fasa 1, 68100 Batu Caves, Selangor. Turut ditangkap bersama, anak pemohon, Kannan a/l Raman. Pemohon dan anaknya telah kemudiannya dihadapkan ke Mahkamah Tinggi Kuala Lumpur atas satu pertuduhan kerana menjadi ahli kumpulan jenayah terancang Geng 360 Devan, di bawah s 130V(1) Kanun Keseksaan.

[4] Deponen turut menyatakan bahawa semasa pemohon berada dalam tahanan reman di Penjara Sungai Buloh, keadaan penyakit kencing manis pemohon menjadi semakin teruk. Akibatnya, kaki kiri pemohon terpaksa dipotong. Pada mulanya dipotong pada paras atas pergelangan kaki (*left transmetatarsal amputation*) pada 9 Disember 2017 dan kemudiannya diikuti pemotongan pada paras bawah lutut (*left below knee amputation*) pada 19 Disember 2017. Pemohon tidak menyangkal ada mendapat rawatan perubatan ketika dalam tahanan reman, walau bagaimanapun rawatan yang diberi tidak setara dengan rawatan dari Hospital Tung Shin atau lain-lain hospital di luar penjara. Pemohon juga menyatakan keadaan dalam bilik tahanan penjara telah menyebabkan penyakitnya bertambah teruk. Pemohon telah mengemukakan kesemua laporan perubatan yang berkenaan seperti dilampirkan kepada afidavit sokongan sebagai ekshs C, D, E dan F.

[5] Pemohon telah memohon di hadapan hakim Mahkamah Tinggi untuk dibebaskan dengan jaminan sementara menunggu perbicaraan. Permohonan pemohon bagaimanapun telah ditolak pada 24 Mei 2018. Pemohon kemudiannya telah memfailkan permohonan untuk diberikan jamin di hadapan kami.

[6] Pihak responden membantah permohonan pemohon dan telah memfailkan afidavit jawapan responden yang telaIh diikrarkan oleh ASP Mohd Zulhissam bin Zakaria, pegawai penyiasat kes. Asas bantahan pihak responden ialah bahawa pertuduhan yang dihadapi oleh pemohon satu kesalahan yang tidak boleh diberi jamin (*unbailable offence*) di bawah s 13 SOSMA. Bantahan kedua dikatakan bahawa pemohon tidak pernah membuat permohonan di bawah s 13(2)(c) SOSMA. Bantahan ketiga responden menyatakan bahawa pemohon telah gagal untuk membuktikan dia seorang yang terjumlah kepada 'sick or infirm person'.

[7] Kami telah mendengar permohonan pemohon pada 13 Ogos 2018. Setelah meneliti kertas kausa yang difailkan, mendengar hujahan pihak-pihak

dan meneliti peruntukan undang-undang serta nas-nas, kami dengan sebulat suara mendapati bahawa terdapat merit dalam permohonan pemohon. Oleh itu kami telah membenarkan permohonan pemohon dengan mengenakan syarat-syarat jaminan yang ketat. Alasan kami membenarkan permohonan pemohon adalah seperti berikut.

[8] Sebagai latar belakang fakta, pemohon telah pada mulanya dipertuduhkan di Mahkamah Sesyen Kajang dengan satu pertuduhan seperti berikut:

> Bahawa kamu, di antara 1 Januari 2015 hingga 7 Februari 2017, di alamat MV Empayer Sdn Bhd, No. 1-B, Jalan Perniagaan Masria 1, Pusat Perniagaan Masria, Batu 9, Cheras, di dalam daerah Hulu Langat, di dalam Negeri Selangor, telah didapati menjadi ahli kumpulan jenayah terancang 'Geng 360 Devan'. Oleh yang demikian kamu telah melakukan satu kesalahan di bawah seksyen 130V(1) Kanun Keseksaan (Akta 574) dan boleh dihukum di bawah seksyen yang sama.

[9] Jika disabitkan dengan kesalahan yang dipertuduhkan tersebut, pemohon boleh dihukum dengan kesalahan pemenjaraan untuk suatu tempoh yang tidak kurang daripada lima tahun dan tidak melebihi 20 tahun. Tidak dapat disangkal bahawa pemohon telah dihadapkan dengan satu pertuduhan yang sememangnya tidak boleh dijamin (*non-bailable offence*).

[10] Walaupun begitu, s 388(1) KAJ memperuntukkan keadaan di mana tertuduh yang dipertuduhkan dengan kesalahan yang tidak boleh dijamin boleh dilepaskan atas jaminan. Seksyen 388(1) KAJ memperuntukkan seperti berikut:

> 388(1) When any person accused of any non-bailable offence is arrested or detained without warrant by a police officer or appears or is brought before a Court, he may be released on bail by the officer in charge of the police district or by the Court, but he shall not be so released if there appears reasonable grounds for believing that he has been guilty of an offence punishable with death or imprisonment for life:
>
> > Provided that the Court may direct that any person under the age of sixteen years or any woman or any sick or infirm person accused of such an offence be released on bail.

[11] Dari pembacaan kami terhadap peruntukan s 388(1) dan proviso di bawahnya, mahkamah masih mempunyai budi bicara untuk membenarkan seseorang tertuduh dibebaskan dengan jamin sekiranya tertuduh itu seorang kanak-kanak berusia di bawah dari 16 tahun atau dia seorang wanita ataupun dia seorang yang mengalami penyakit atau kurang upaya kecuali sekiranya mahkamah itu mempunyai alasan bahawa orang itu boleh disabitkan dengan kesalahan yang boleh membawa hukuman mati atau penjara seumur hidup.

[12] Pemohon telah memfailkan permohonan untuk jaminan di hadapan hakim Mahkamah Tinggi setelah pertuduhan terhadapnya telah dipindahkan ke Mahkamah Tinggi Shah Alam untuk perbicaraan dijalankan. Permohonan pemohon telah didengar dan ditolak. Permohonan pemohon ke Mahkamah Rayuan dibuat selaras dengan bidang kuasa mahkamah ini menurut k 72(4) Kaedah-Kaedah Mahkamah Rayuan 1994 yang memperuntukkan seperti berikut:

> 72(4) In the case of an application to discharge or vary any order of a Judge refusing any extension of time or *refusing bail* such application shall be made in Form 10 in the First Schedule and shall for all the purposes of these Rules be deemed to be a Notice of Motion. (Penekanan ditambah.)

[13] Berdasarkan kepada k 72(4) yang kami petik di atas, mahkamah ini mempunyai bidang kuasa untuk mendengar dan memutuskan permohonan untuk jaminan yang ditolak oleh mahkamah bawahan. Kuasa mahkamah ini termasuklah untuk mengubah apa-apa keputusan mahkamah bawahan mengenai permohonan untuk jaminan. Walau bagaimanapun, kami sedar akan prinsip undang-undang mantap yang menyatakan bahawa perkara berkaitan dengan jaminan (*bail*) berada di bawah bidang kuasa dan budi bicara (*discretion*) mahkamah bawahan atau mahkamah perbicaraan. Namun itu tidak bermakna menolak atau menafikan bidang kuasa serta budi bicara mahkamah ini dalam perkara berkaitan dengan jamin sebagaimana diperuntukkan di bawah k 72(4) di atas.

[14] Kami turut sedar dan berpegang kepada prinsip mantap bahawa mahkamah ini dalam melaksanakan bidang kuasanya tidak wajar mengganggu atau mengubah keputusan mahkamah bawahan atau mahkamah perbicaraan berkaitan dengan jaminan dengan sewenang-wenangnya. Campur tangan mahkamah ini hanya diperlukan (*warranted*) apabila mahkamah bawahan atau mahkamah perbicaraan telah dengan jelas melakukan kesilapan dari segi undang-undang mahupun dari segi fakta (*error of law and fact*).

[15] Undang-undang mengenai pemberian jaminan kepada seseorang tertuduh yang dipertuduhkan atas kesalahan yang tidak boleh dijamin telah digariskan oleh Hakim Augustine Paul (ketika itu) dalam kes *Public Prosecutor v Dato' Balwant Singh (No 1)* [2002] 4 MLJ 427; [2002] 4 CLJ 155 di ms 435 (MLJ); ms 159–160 (CLJ):

> The applicable provision would therefore be s 388(1). The general principle underlying the section is that bail may be granted at the discretion of the court in non-bailable offences. A qualification has been made in the case of offences punishable with death and life imprisonment whereby bail shall not be granted if there appears reasonable grounds for believing that the accused is guilty of such offences. It follows that where there are no reasonable grounds, bail can be granted even in such cases at the discretion of the court. *The restriction that has been imposed*

does not apply to the instances enumerated in the proviso to s 388(1) with the result that bail may be granted at the discretion of the court. Where an application for bail is made in a case punishable with, inter alia, death, the court must first determine whether the proviso is applicable. The resultant matter for determination is whether the court should grant bail in the exercise of its discretion. It is superfluous to state that where the proviso applies, the accused is not entitled to bail as of right but only at the discretion of the court as in the case of other non-bailable offences. (Penekanan ditambah.)

[16] Dalam kes terawal, *Leow Nyok Chin v Public Prosecutor* [1999] 1 MLJ 437, Pesuruhjaya Kehakiman Clement Skinner (ketika itu) telah memutuskan bahawa halangan yang diperuntukkan di bawah s 388(1) tidak terpakai sekiranya pemohon terjumlah kepada kategori orang yang disebutkan dalam proviso. Di ms 443, pesuruhjaya kehakiman itu menyatakannya seperti berikut:

I find, however, that in considering whether or not to grant bail in this particular case, I need to decide on the competing contentions of the parties on this point because it is my reading of the above subsection that *the prohibition imposed on the court to the granting of bail by the words 'but he shall not be so released if the reappears reasonable grounds for believing that he has been guilty of an offence punishable with death or imprisonment for life' would not apply where the person accused of such an offence is a person below 16 years of age, a woman or is sick or infirm. The proviso to s 388(1) of the CPC confers upon the court in clear and unambiguous terms a discretion, in the instances mentioned, to consider the grant of bail notwithstanding that the person is charged with an offence punishable with death or life imprisonment.* There is nothing in the section to suggest that the words of the proviso are not to be given effect to in their plain ordinary meaning. (Penekanan ditambah.)

[17] Sebelum melaksanakan kuasa budi bicaranya untuk membenarkan jaminan, mahkamah hendaklah melaksanakan kuasa budi bicara itu secara 'sparingly and judiciously' setelah berpuas hati wujudnya satu keadaan yang khas dan istimewa (*special and exceptional circumstances*). Prinsip ini telah dimulakan dalam kes *Re KS Menon* [1946] 1 MLJ 49 dan kes *Regina v Ooi Ah Kow* [1952] 1 MLJ 95.

[18] Prinsip yang sama telah diikuti dalam kes *Public Prosecutor v Latchemy* [1967] 2 MLJ 79, Hakim Pawan Ahmad menyatakan berikut:

The general rule under s 388(v) of the Criminal Procedure Code is that the court should not grant bail to a person charged with an offence punishable with death. *One of the exceptions to this rule is that the court may grant bail to a woman accused. In my view this exception is a discretion which should be exercised sparingly and judiciously depending on the reasons of each particular case*. Spenser Wilkinson J in the case of *R v Ooi Ah Kow* [1952] 1 MLJ 95 at p 97 states as follows:

> Again, following the case of *Re KS Menon*, I was of the opinion that in cases punishable with death and in cases punishable with penal servitude for life the

High Court ought not to grant bail, *except for exceptional and very special reasons*.

The criterion by which a magistrate should allow bail in cases of this type, in my view, is only in those cases where he is convinced that the reasons put forward by the applicant are said to be exception and very special reasons. (Penekanan ditambah.)

[19] Hakim AJ Bostock-Hill dalam *Re KS Menon* telah bergantung kepada keputusan kes di India, *King Emperor v Nga San Htwa And Others* (1927) ILR 5 Ran 276. Dalam kes *KS Menon*, hakim itu memutuskan seperti berikut:

This has been held by a Full Bench in India to give the High Court absolute discretion in granting bail, free from the limitations of the discretion prescribed by s 388 (see *King Emperor v Nga San Htwa* ILR 5 Rangoon 276, and *King Emperor v Joglekar* ILR 54 Allahabad 115). I respectfully agree with this ruling. Also in the first of the above two cases, Rugledge CJ says:

Though the discretion is absolute the High Court must exercise it judicially, and since the Legislature has chosen to entrust the initial stage of dealing with questions of bail to Magistrates and while *giving Magistrates an unfettered discretion of granting of bail in all cases except two classes, ie cases punishable with death and cases punishable with transportation for life, the High Court ought not to grant bail in such cases except for exceptional and very special reasons*.

Accordingly I hold that I have discretion to grant bail in this case (probably I have it anyhow under Rule 10(2) of the Military Courts Procedure Rules) *but that, exercising it judicially, I should not (except for exceptional and very special reasons) grant bail, if there appear reasonable grounds for believing that the accused has been guilty of an offence punishable with death or with penal servitude for life.* (Penekanan ditambah.)

[20] Dalam kes *Dato' Seri Anwar bin Ibrahim v Public Prosecutor* [1999] 1 MLJ 321 mahkamah ini melalui NH Chan HMR telah membezakan kesalahan yang 'non-bailable' dengan 'unbailable'. Dalam keadaan kesalahan 'non-bailable', mahkamah masih mempunyai budi bicara untuk membenarkan jamin. Manakala 'unbailable', pemberian jamin dihalang oleh statut. Di ms 327 kes itu, mahkamah ini menyatakannya:

Even though s 388(i) refers to non-bailable offences, bail is not to be refused just because the offence is said to be non-bailable. *'... the term 'non-bailable' is not equivalent to the term 'unbailable' which means bail is absolutely prohibited.* In the CPC, s 388 provides for the grant or refusal of bail in non-bailable offences' (Mimi Kamariah Majid and Lee Oi Kuan, *Malaysian Law on Bail*, (1986) at p 36). (Penekanan ditambah.)

[21] Nas-nas yang dirujuk di atas kesemuanya berkaitan dengan peruntukan s 388 KAJ yang melibatkan kesalahan 'non-bailable'. Kami berpandangan prinsip yang sama juga terpakai terhadap kes pemohon di hadapan kami. Kami tidak bersetuju dengan hujahan tuan timbalan pendakwa raya terpelajar ('Tuan

TPR') bahawa pertuduhan terhadap pemohon adalah kesalahan yang tidak boleh dijamin (*unbailable*) kerana dihalang di bawah s 13 SOSMA. Untuk itu, kami merujuk kepada s 13 SOSMA yang memperuntukkan seperti berikut:

> 13(1) Bail shall not be granted to a person who has been charged with a security offence.
>
> (2) Notwithstanding subsection (1) —
>
> (a) a person below the age of eighteen years;
>
> (b) a women; or
>
> (c) a sick or an infirm person,
>
> charged with a security offence, other than offence under Chapter VIA of the Penal Code [Act 574], may be released on bail subject to an application by the Public Prosecutor that the person be attached with an electronic monitoring device in accordance with the Criminal Procedure Code.

[22] Melalui pembacaan kami, peruntukan di bawah s 13 SOSMA cukup jelas melalui seksyen-kecil (2) bahawa peruntukan itu bukanlah satu halangan secara total terhadap jaminan. Sebaliknya, kami berpandangan peruntukan s 13 SOSMA tidak ubahnya sama seperti peruntukan di bawah s 388 KAJ. Apa yang membezakan hanyalah kekecualian terhadap pemakaian peruntukan itu diberikan kepada tiga kategori orang yang sama di bawah proviso bagi s 388(1) KAJ. Manakala bagi SOSMA, kekecualian itu terdapat di bawah seksyen-kecil (2), s 13 SOSMA. Oleh itu, pandangan kami jaminan masih boleh diberikan kepada tertuduh yang dipertuduhkan dengan kesalahan keselamatan sekiranya syarat-syarat yang diperuntukkan di bawah seksyen-kecil (2) dipenuhi. Oleh itu juga, s 13 SOSMA bukanlah peruntukan yang sememangnya tidak boleh diberi jamin (*unbailable*). Dengan kata lain, kesalahan-kesalahan keselamatan (*security offences*) adalah kesalahan yang terjumlah kepada kesalahan 'non-bailable' di mana mahkamah masih mempunyai budi bicara untuk membenarkan tertuduh dilepaskan atas jaminan sekiranya syarat-syarat di bawah seksyen-kecil (2) dipenuhi.

[23] Tuan TPR telah menarik perhatian kami kepada keputusan Mahkamah Tinggi dalam kes *Pendakwa Raya lwn Lee Ngan Chea* [2015] MLJU 2371; [2015] 6 CLJ 117. Dalam kes itu, Pesuruhjaya Kehakiman Abu Bakar Katar (ketika itu) telah menolak permohonan pemohon untuk diberi jamin walaupun pemohon seorang yang uzur dan telah berusia 70 tahun. Alasan utama penolakan itu kerana pesuruhjaya kehakiman tersebut berpandangan bahawa jamin hanya boleh diberikan jika terdapat permohonan dari timbalan pendakwa raya di bawah s 13(2)(c) SOSMA untuk membebaskan pemohon atas jaminan dengan syarat dipasang dengan peranti pengawasan elektronik (*electronic monitoring device*).

[24] Dengan hormatnya kami tidak dapat bersetuju dengan dapatan dan keputusan pesuruhjaya kehakiman dalam kes *Lee Ngan Chea* tersebut. Dapatan dan pandangan serta keputusan pesuruhjaya kehakiman itu seolah-olahnya meletakkan kuasa dan budi bicara untuk jaminan diberikan kepada timbalan pendakwa raya sedangkan kuasa itu sepatutnya berada pada mahkamah. Melalui pembacaan kami, perkataan-perkataan '... subject to an application by the public prosecutor ...' hanyalah salah satu syarat bahawa sebelum mahkamah membenarkan pemohon diberikan jaminan, timbalan pendakwa raya boleh menghendaki orang itu dipasang dengan peranti pengawasan elektronik. Sekiranya tafsiran oleh pesuruhjaya kehakiman itu dipakai, peruntukan seksyen-kecil (2) akan menjadi tidak berguna, sia-sia dan tidak lojik (*absurd*).

[25] Pemohon dalam kes *Lee Ngan Chea* telah dihadapkan dengan satu pertuduhan di bawah s 26J Akta Anti-Pemerdagangan Orang dan Anti-Penyeludupan Migran 2007 ('ATIPSOM'). Kesalahan ini tersenarai di bawah Jadual Pertama SOSMA. Jadual Pertama menetapkan kesalahan-kesalahan keselamatan merangkumi kesalahan-kesalahan yang berikut:

> Penal Code [Act 574]:
>
> (i) Offences under Chapter VI
>
> (ii) Offences under Chapter VIA
>
> (iii) Offences under Chapter VIB
>
> Offences under Part IIIA (sections 26A–26K), Anti-Trafficking in Persons and Anti-Smuggling of Migrants Act 2007 [Act 670].
>
> Special Measures Against Terrorism in Foreign Countries Act 2015 [Act 770].

[26] Berdasarkan peruntukan s 13, hanya kesalahan-kesalahan yang tersenarai di bawah Bab VIA Kanun Keseksaan yang dihalang sama sekali untuk diberi jamin (*unbailable*). Jika kita melihat kesalahan-kesalahan di bawah Bab VIA, kesalahan-kesalahan tersebut melibatkan pengganas dan keganasan. Ini bermakna tidak semua kesalahan keselamatan, mahkamah tidak ada kuasa budi bicara untuk membenarkan jamin. Selain kesalahan-kesalahan di bawah Bab VIA Kanun Keseksaan, mahkamah masih mempunyai kuasa budi bicara untuk membenarkan jamin sekiranya pra-syarat di bawah seksyen-kecil (2) s 13 dipenuhi. Ini termasuklah bagi kesalahan yang terdapat di bawah ATIPSOM (ss 26A–26K) dan juga kesalahan di mana Pemohon di hadapan kami telah dipertuduhkan (s 130V(1) Kanun Keseksaan).

[27] Kesalahan-kesalahan yang 'unbailable' di bawah Bab VIA Kanun Keseksaan termasuklah semua kesalahan di bawah ss 130C–130T. Manakala kesalahan menjadi ahli kumpulan penjenayah terancang tersenarai di bawah

Bab VIB Kanun Keseksaan meliputi kesalahan di bawah s 130V Kanun Keseksaan (di bawah kesalahan di mana pemohon telah dipertuduhkan) serta kesalahan-kesalahan di bawah ss 130W, 130X, 130Y, 130Z, 130ZA dan 130ZB. Kesemua kesalahan-kesalahan tersebut melibatkan jenayah terancang atau melibatkan kumpulan jenayah terancang (*organized crime*). Oleh itu kesalahan di mana pemohon telah dipertuduhkan bukanlah suatu kesalahan yang 'unbailable' sebagaimana dihujahkan oleh Tuan TPR.

[28] Isu bantahan ketiga Tuan TPR ialah bahawa pemohon telah gagal untuk menunjukkan keadaan khas atau istimewa untuk dia dibenarkan dibebaskan atas jamin sementara menunggu perbicaraan. Keadaan khas atau istimewa dalam kes pemohon berasas kepada fakta bahawa pemohon seorang yang 'sick or infirm person'. Tuan TPR berhujah bahawa tiada bukti dikemukakan menunjukkan pemohon seorang yang sakit atau seorang yang cacat (*infirm*). Kami mendapati hujahan Tuan TPR atas isu ini jauh tersasar dan tidak dapat diterima. Pertamanya, pemohon telah mengemukakan melalui afidavit sokongan segala laporan perubatan yang menunjukkan bahawa pemohon menghidap penyakit kencing manis yang kronik sehingga kaki kirinya telah dipotong pada paras bawah lutut. Keduanya, pemohon telah dibawa ke hadapan kami dengan menggunakan kerusi roda (*wheelchair*). Laporan perubatan mengesahkan bahawa pemohon hanya boleh bergerak sama ada dengan menggunakan topang ketiak (*crutches*) dan/atau kerusi roda. Kami dengan ini menerima keterangan laporan perubatan dan melalui pemerhatian kami sendiri bahawa tiada keraguan menunjukkan bahawa pemohon adalah seorang yang sakit dan cacat.

[29] Kami akur bahawa mahkamah ini tidak seharusnya campur tangan terhadap kuasa budi bicara mahkamah bawahan dalam menolak permohonan jaminan. Kami juga diingatkan dengan prinsip mantap bahawa campur tangan mahkamah atasan hanya boleh berlaku sekiranya daripada rekod jelas menunjukkan bahawa hakim bicara telah terkhilaf dari segi fakta dan undang-undang apabila menolak permohonan pemohon. Kami kesal kerana tidak dibekalkan dengan alasan penghakiman hakim bicara menolak permohonan pemohon. Melalui keterangan afidavit menunjukkan penolakan hakim bicara berdasarkan kepada satu alasan sahaja iaitu bahawa kesalahan di bawah s 130V(1) Kanun Keseksaan satu kesalahan yang sememangnya tidak boleh diberikan jaminan (*unbailable*). Isu ini telah kami jawab dan huraikan di awal penghakiman ini.

[30] Kami ringkaskan kekhilafan fakta oleh hakim bicara berlaku apabila gagal menimbangkan bahawa pemohon seorang yang sakit dan cacat. Oleh itu pemohon seorang yang terjumlah kepada orang-orang yang mendapat pengecualian di bawah s 13(2)(c) SOSMA. Kami di awal penghakiman ini juga telah membuat dapatan bahawa tidak lojik untuk pemohon membuat

permohonan dan mendapat kelulusan daripada Tuan TPR terlebih dahulu untuk mendapatkan pengecualian tersebut. Ini adalah kekhilafan undang-undang dalam keputusan hakim bicara selain dari dapatan bahawa kekhilafan hakim bicara menyatakan kesalahan di bawah s 130V(1) Kanun Keseksaan sebagai satu kesalahan yang 'unbailable'.

[31] Dalam kes *Samirah bt Muzaffar v Public Prpsecutor*, keputusan terbaru Mahkamah Persekutuan telah membenarkan permohonan tertuduh dibebaskan atas jaminan atas alasan tertuduh seorang perempuan yang sedang menjaga anak kecil dan tiada terdapat keterangan bahawa tertuduh akan melarikan diri atau mengganggu saksi-saksi sekiranya dibebaskan atas jaminan. Dalam kes itu tertuduh telah dipertuduhkan atas satu kesalahan membunuh suaminya, kesalahan di bawah s 302 Kanun Keseksaan yang boleh membawa kepada hukuman mati. Kesalahan terhadap tertuduh itu jauh lebih serius daripada pertuduhan yang sedang dihadapi oleh pemohon di hadapan kami.

[32] Dalam nas-nas sebelum ini melibatkan pertuduhan yang tidak boleh dijamin (*non-bailable*), mahkamah telah melaksanakan kuasa budi bicara dan membenarkan tertuduh dibebaskan atas jamin atas pelbagai alasan. Kes-kes itu termasuklah:

(a) *Samirah bt Muzaffar v Public Prpsecutor*;

(b) *Che Su binti Daud v Public Prosecutor* [1978] 2 MLJ 162;

(c) *Public Prosecutor v Dato' Balwant Singh (No 1)*;

(d) *Public Prosecutor v Wee Swee Siang* [1948] 1 MLJ 114;

(e) *Soo Shiok Liong v Pendakwa Raya* [1993] 2 MLJ 381;

(f) *State of Rajasthan, Jaipur vs Balchand @ Baliay* 1977 AIR 2447; dan

(g) *Kashiram & Ors v State of Madya Pradesh* AIR 1960 MP 312.

[33] Dalam kes di hadapan kami, tiada keterangan ditampilkan oleh pihak pendakwaan yang dapat menunjukkan bahawa pemohon akan berisiko untuk melarikan diri *(flight risk)* dan tiada juga keterangan menunjukkan terdapat kemungkinan pemohon akan mengganggu saksi-saksi (*witness tempering*) sekiranya pemohon dibebaskan atas jamin.

[34] Atas alasan-alasan yang kami sebutkan di atas, kami telah membenarkan permohonan pemohon untuk diberikan jaminan sementara menunggu perbicaraan atas syarat-syarat berikut:

(a) jumlah RM25,000 dengan dua orang penjamin tempatan;

(b) semua dokumen perjalanan diserahkan ke mahkamah untuk simpanan;

(c) melapor diri ke balai polis berhampiran dengan tempat kediaman sekurang-kurang sekali dalam satu bulan; dan

(d) peranti pengesanan elektronik di bawah s 388A KAJ dipasang di kaki pemohon.

Permohonan dibenarkan.

Dilaporkan oleh Dzulqarnain Ab Fatar